

Мирослава Шевченко

ПОДКАСТ ЯК ЕФЕКТИВНА ТЕХНОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ АУДИТИВНИХ УМІНЬ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

У статті здійснено спробу описати переваги технології подкасту при формуванні в іноземних студентів (інофонів) навичок аудіювання українською мовою в аудиторії та поза нею; запропоновано алгоритм роботи з подкастами, визначено роль озвученого матеріалу в розвитку рецептивних аудитивних умінь; проаналізовано думки студентів щодо використання подкастів під час навчального процесу, окреслено перспективи застосування подкастів на практичних заняттях з української мови як іноземної.

Ключові слова: аудитивні уміння, технологія подкасту, українська мова як іноземна.

Вступ. Процес сучасного навчання іноземної (у нашому випадку української) мови передбачає широке застосування активних та інтерактивних форм організації аудиторних занять та самостійної роботи студентів, що, безумовно, пов'язане з настановою на активізацію навчальної діяльності студентів для формування у них аудитивної компетентності. Максимальне врахування напрацювань інформаційних та комунікаційних технологій стає можливим завдяки готовності викладачів бути відкритими, гнучкими, креативними у створенні та структуруванні завдань для аудіювання, перерозподілити ролі у ланцюжку «студент – викладач – інтернет середовище – технічне забезпечення». В українському навчальному середовищі відбувається поступове перенесення частини функцій викладача як транслятора знань на інформаційно-комунікативні технології, що, звісно, не означає зняття відповідальності з педагога за якість навчання. Дедалі більше викладачів, ставлячи перед собою практичне завдання – вдосконалити аудитивні вміння в іноземних студентів, які вивчають українську мову у закладах вищої освіти України, застосовують у своїй роботі технологію подкастингу. Подкастом вважають аудіофайл, записаний мовцем на певну тему та викладений у вільний доступ для прослуховування усіх охочих.

Теоретичне підґрунтя. Проблема навчання аудіювання у процесі опанування української мови іноземними студентами, незважаючи на свою важливість, стала предметом зацікавлень порівняно небагатьох вітчизняних науковців. Було визначено, зокрема, чинники, що впливають на успішність формування аудитивної компетентності; проаналізовано різнопланові труднощі, що виникають в іноземців під час аудіювання українських звукових повідомлень (Семотюк, 2013; Шевченко, Мірошніченко, 2018);

© Шевченко М., 2020

DOI: 10.24025/2707-0573.1(2).2020.201130

схарактеризовано особливості формування орфоепічних умінь і навичок іноземних студентів (Василенко, 2008); вибудовано лінгводидактичну модель, розроблено й апробовано методіку формування українськомовних аудитивних умінь іноземних слухачів (Федорова, 2016); прослідковано застосування конкретних інтернет-ресурсів для формування аудитивних умінь студентів-іноземців (Луцан, Федорова, 2015). Варто наголосити, що в усіх працях увагу було зосереджено саме на початковому етапі вивчення української мови.

Автори нових посібників з української мови для іноземних студентів, ставлячи за мету інтегроване навчання усіх видів мовленнєвої діяльності, пропонують аудіододатки з фонетичними завданнями, діалогами та короткими текстами (О. Палінська, О. Туркевич. Крок 1. Львів, 2011; О. Палінська. Крок 2. Львів, 2014; М. Шевченко. Будьмо разом. Київ, 2017 та ін.), проте вони мають, швидше, супроводжувальний характер і не виступають основним засобом формування аудитивної компетентності інофонів. У всесвітній мережі можна знайти сайти, які пропонують озвучені українською мовою слова та висловлення, що стануть у нагоді іноземним туристам в Україні або охочим навчатися самостійно, наприклад: *Learn Ukrainian* (<https://www.loecsen.com/en/learn-ukrainian>), *Learn Ukrainian* (<https://www.funkyukrainian.com/>), *Ilanguages.org. Ukrainian* (http://ilanguages.org/ukrainian_phrases.php#) та інші. У практичному аспекті надзвичайно цікавою є серія подкастів, створена Анною Огойко (<https://www.ukrainianlessons.com/thepodcast/>), на уроках для початківців авторка користується англійською як мовою-посередником, а для упевнених користувачів – лише українською. Наявні інтернет-ресурси можна використовувати спорадично під час системного навчання української мови в закладах вищої освіти. Проте навчально-методичний потенціал новітніх технологій, серед них і технологія подкастингу, поки не знайшов відображення і належного застосування в царині методіки викладання української мови як іноземної і потребує докладного аналізу з подальшим лінгводидактичним описом.

Актуальність запропонованого дослідження визначає важлива роль аудіювання у формуванні комунікативної компетентності інофонів, які опановують українську мову, і потреба інтенсифікації процесу набуття ними аудитивних умінь не лише на початкових, а й на просунутих етапах вивчення української мови за допомогою технології подкастингу.

Метою статті є обґрунтування доцільності використання технологій подкасту для формування в іноземних студентів аудитивних умінь у загальному контексті вмотивованості оволодіння українською мовою. Основні завдання: створити серію конкретних подкастів й описати алгоритми роботи з ними; визначити переваги цієї технології.

Методи та матеріал дослідження. Аналізований матеріал частково надали українські магістранти II курсу спеціалізації «Українська мова як іноземна» (кафедра української та російської мов як іноземних Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка), які під керівництвом викладача підготували й записали серію подкастів, орієнтованих на інофонів рівня володіння мовою B2. Зміст подкастів відповідає актуальним для цього рівня тематичним групам, визначеним у «Програмі з української мови як іноземної: II середній рівень (B2) (Ніколаєва, Шевченко, 2015, с. 9): «Людина та її цінності», «Людина і суспільство», «Людина і світ». До кожної тематичної групи було розроблено по три подкасти зі словником, спеціальними лексико-граматичними й комунікативними завданнями та ілюстраціями. Після ретельного

лінгводидактичного аналізу подкастів та завдань до них вони були запропоновані для послідовної роботи у групі іноземних студентів – учасників програми «Еразмус +», які відвідували заняття з «Практичного курсу української мови».

Під час добору та опрацювання матеріалу були застосовані такі методи: **теоретичні** – аналіз науково-методичної літератури з питань навчання іншомовного аудіювання; вивчення, систематизація та узагальнення попереднього методичного досвіду; моделювання навчального процесу в іншомовній аудиторії; **емпіричні**: спостереження за процесом аудіювання; дискусії; аналіз виконаних усних та письмових завдань іноземних студентів; перевірка аудитивних умінь та їх розвитку; експерименту.

Результати дослідження. Розпочинаючи роботу над створенням подкастів, ми виходили з того, що ця технологія сприяє реалізації диференційованого підходу у вивченні української мови залежно від індивідуальних особливостей та потреб студентів. Викладач, враховуючи рівень володіння мовою студентів, може обирати темп прослуховування аудіотексту: оригінальний чи сповільнений; добирати аудіотексти цікавого для певної аудиторії змісту; пропонувати аудіотексти для аудиторної роботи чи для автономного навчання, використовуючи різноманітні електронні носії. Крім того, подкасти дають змогу виконати низку методичних завдань, сприяючи інтегрованому навчанню видів мовленнєвої діяльності, збагаченню лексичного запасу слів, автоматизації граматичних навичок тощо. Варто наголосити, що передусім вони формують і розвивають аудитивні уміння, зокрема, розуміння українського мовлення на слух, вдосконалення слухових, вимовних й інтонаційних навичок. Тому найважливішим, як нам видається, є вдосконалення рецептивних аудитивних навичок під час роботи з озвученим матеріалом, який містить фонетичні, лексичні та граматичні труднощі. Йдеться про вміння визначати головну думку озвученого тексту, відрізнити важливу інформацію від другорядної (ігнорувати несуттєву інформацію), членувати текст на змістові частини, встановлювати логічні зв'язки, сприймати текст певної тривалості у запропонованому темпі від початку до кінця без зупинок. Отже, завдяки технології подкасту можна розвивати «мовленнєві, навчальні, інтелектуальні, організаційні та компенсаційні вміння», що є складовими аудитивної компетентності (Бігич, 2013, с. 280).

Серія навчальних подкастів, розроблена українськими магістрантами, виконана з урахуванням вимог до аудитивних умінь інофонів на рівні володіння мовою B2. Передусім інофони повинні сприймати діалоги чи монологи у природному темпі мовлення (220-250 чи трохи більше складів за хвилину), які містять приблизно 10 відсотків незнайомих слів, значення яких може стати зрозумілим із контексту чи з огляду на їхню словотвірну структуру; розуміти поведінкові характеристики мовців; розуміти смислову інформацію, що відображає наміри мовця; розуміти семантику ключових мовних одиниць, що визначають особливості розвитку тексту; розуміти ставлення мовця до повідомлюваного, висловлене експліцитно та імпліцитно (Ніколаєва, Шевченко, 2015, с. 13). Щоб сформувати позитивну мотивацію для свідомого самостійного розвитку аудитивних умінь інофонів, підтримати прагнення до спілкування з носіями української мови, для прослуховування їм запропонували тексти, створені їхніми однолітками відповідно до їхніх інтересів та смаків сучасної молоді. Іноземні студенти прослухали 9 подкастів протягом 9 тижнів (по три години з шести навчальних годин на тиждень), тривалістю від трьох до п'яти хвилин. Першу тематичну групу презентують такі аудіотексти: «Прагнення міленіалів», «Перешкоди на шляху до мрії»,

«Відпочинок удома й поза ним»; другу – «Права людини», «Чи треба голосувати на виборах?», «Чи всім потрібна вища освіта?»; третю – «Ми в смітті», «Домашні тварини: друзі чи вихованці?», «Віртуальне життя». Кожен із текстів був позитивно сприйнятий іноземними слухачами та викликав жваві дискусії.

Проілюструємо алгоритми роботи з подкастами на прикладі діалогу «Ми в смітті», створеного Христиною Шептал та Наталкою Лехман. Магістрантки записали подкаст-інтерв'ю для студентського радіо в Інституті філології, у якому порушили тему переробки сміття в Україні, порівняли способи розв'язання цього питання у Швеції й Великій Британії, окреслили проблеми з відходами в Україні, дали поради пересічним українцям, як зменшити кількість сміття навколо себе.

Перед прослуховуванням іноземні студенти:

1) переглянули лексико-тематичний мінімум до теми, презентований у вигляді «навчальних» фреймів:

Природа – екологічна система – довкілля; забруднення (чого?) повітря, землі, води; забруднення довкілля (чим?) виробничими відходами, чадними газами, побутовими відходами; знищення (чого?) лісів (вирубка лісів), річок та озер, тварин (вимирання тварин).

Держава – закон – людина; охорона довкілля; стежити (за чим?) за чистотою повітря, води, землі; переробка (чого?) сміття; заборонити (що?) полювання на диких тварин, стихійні сміттєзвалища, виробництво та використання одноразових пакетів.

Необхідні дії: будівництво (чого?) сміттєпереробних заводів; створення (чого?) сміттєпереробних станцій; переробка (чого? на що?) сміття на енергію, на будівельні матеріали; прибирання (чого?) рекреаційних зон.

Стійкі та крилаті вирази: Природа – наш дім; жива природа, закони природи, дари природи, «Скільки років землі – і мільярд, і мільйон, а яка вона й досі ще гарна!» (Л. Костенко);

2) отримали чіткі інструкції з окресленими завданнями:

1. Прослухати діалог. 2. Визначити головні проблеми з переробкою сміття в Україні. 3. Порівняти способи переробки сміття в різних країнах. 4. Вказати, які поради отримали пересічні громадяни щодо зменшення кількості сміття;

3) розкрили проблеми, окреслені у завданнях 2-4;

4) поставили запитання один одному щодо незрозумілих моментів у діалозі, отримали підтвердження від викладача про правильність своїх висловлень;

5) виконали низку завдань, спрямованих на розвиток сприйняття мовленнєвого потоку: розташували у правильному порядку надруковані фрагменти тексту відповідно до почутого; визначили ключові слова у порядку їх появи в тексті; стисло переказали текст за ключовими словами; прослухали три звукові фрагменти, схожі за змістом, і вказали, якого з них не було в основному тексті; назвали засоби логічного зв'язку у тексті; визначили, чи співрозмовниці були згодні одна з одною і вказали, які мовні засоби підтверджують їхню думку;

6) отримали скрипт аудіотексту та виконали низку лексико-граматичних завдань – частину в аудиторії, а частину вдома: 1. Утворили від дієслів *забруднити, сортувати, забороняти, перероблювати, охороняти* іменники, вказавши спосіб творення, склали речення з дієсловом та віддієслівним іменником, простеживши граматичні особливості синтаксичного зв'язку –

забруднювати/забруднити (що?), але забруднення (чого?) тощо. 2. Виписали з тексту дієслова у формі наказового способу й визначили їхню неозначену форму. 3. Вибрали з тексту речення зі вставними компонентами, наприклад: *Наталю, сьогодні ми звертаємося до актуальної, як мені здається, у наш час теми* та замінили наявні вставні компоненти на інші, пояснивши, як змінилася тональність висловлення – *Наталю, сьогодні ми звертаємося до актуальної, безумовно, у наш час теми; Наталю, сьогодні ми звертаємося до актуальної, як свідчить статистика, у наш час теми; Наталю, сьогодні ми звертаємося, звісно, до актуальної у наш час теми*. 4. Проаналізували словотвірне гніздо з вершинним дієсловом *робити* – *доробити, переробити, заробити, підробити, обробити, зробитися*;

7) використовуючи слова й словосполучення з подкасту, які стосувалися теми, розповіли про способи переробки сміття у рідних країнах; висловили свою думку щодо заповнення планети сміттям;

8) описали три фотографії, образи яких пов'язані зі сміттям у різних куточках планети (чоловік власноруч очищує берег океану від сміття; хлопець пливе на човні засміченою річкою; діти граються на сміттєзвалищі) та висловили своє ставлення до зображеного;

9) переглянули короткий відеосюжет каналу 1+1 «Поприбирай і похвалися» (<https://www.unian.ua/ecology/trash/>) про флешмоб, організований для користувачів соціальних мереж, щоб залучити якомога більшу кількість людей до прибирання сміття, та обговорили його; розповіли, чи брали коли-небудь участь у громадських ініціативах, спрямованих на збирання сміття;

10) організували дискусію щодо рядків Ліни Костенко «Скільки років землі – і мільярд, і мільйон, а яка вона й досі ще гарна!»;

11) підсумували прослухане й побачене, зафіксували нову лексику, яку засвоїли під час опрацювання теми;

12) самостійно послушали автентичний подкаст з серії Антропоцешо «Переробити не можна викинути» (<https://podcasts.apple.com/ua/podcast>), попередньо обговоривши з викладачем назву серії та заголовок подкасту, та написали есе (230-250 слів) з елементами оцінки;

13) обговорили користь прослуховування навчальних подкастів.

Так, іноземні студенти зазначили, що робота з подкастом допомогла їм краще сприймати діалогічну модель спілкування, яка не обмежується кількома репліками, розвивати увагу й пам'ять, дала змогу зробити узагальнення на основі почутої інформації. Крім того, лексико-граматичні засоби та мовленнєві зразки, презентовані в тексті, розширили їхні системні знання про мову. Навчальний подкаст став своєрідним тренувальним майданчиком для подальшого ознайомлення з автентичним звуковим текстом, який тривав 17 хвилин і містив розмовні та сленгові елементи. Хоча головною метою таких занять був розвиток аудитивних умінь, паралельно розвивалися уміння говоріння, читання, письма в їхньому взаємозв'язку.

Формально для поглибленого опрацювання однієї теми було об'єднано три типи аудіотекстів – короткотривалий навчальний подкаст, відео з аудіотекстом та довготривалий автентичний подкаст, що дало можливість забезпечити методично доцільну повторюваність мовного матеріалу, сприяло підвищенню якості запам'ятовування. Послідовність представлення звукових текстів надала інофонам можливість розвивати здогад, оскільки нова інформація надходила поступово, невеликими частками (від простішого до більш складного тексту). Залучення аудіотексту з відео, з одного боку, повинно було підтримати інтерес до предмета вивчення завдяки його інформаційній актуальності, а з іншого – «адаптувати» їх до більш швидкого

телевізійного мовлення. Тривалість навчального подкасту (4 хв 49 с) та відео (46 с) дозволило легко ввести їх до структури заняття, залишивши досить часу для виконання мовних та комунікативних вправ. Автентичний подкаст був розрахований на прослуховування поза аудиторією, що вимагало від студентів певного терпіння та цілеспрямованості. Оскільки дикція, тембр та темп мовців були різні, аудіотексти у комплексі тренували фонемний і тональний слух інофонів, їхні слуховимовні навички, привчали сприймати особливості індивідуального мовлення. Також це багатий матеріал для розуміння й засвоєння стилістичного багатства української мови, її варіативності залежно від соціальних, вікових, професійних характеристик учасників комунікації та додатковий стимул для породження власного мовлення.

Висновки. Аудіювання на певних заняттях з навчання української мови на основному етапі є провідним видом мовленнєвої діяльності, виступаючи одночасно засобом навчання говоріння (у процесі обговорення теми подкасту), читання (за наявності скрипту до аудіо) та письма (письмові завдання після прослуховування, дискусій та опрацювання теми). Варто ще раз наголосити, що подкасти, як особливий тип різножанрових аудіотекстів, дають змогу викладачам та студентам розв'язувати комплексні завдання навчання іноземної мови відповідно до робочих програм мовних дисциплін. Загалом послідовність роботи з подкастом, маючи певний алгоритм дій для викладача і студента, не відрізняється від традиційної послідовності роботи з аудіотекстом: 1) чіткі інструкції від викладача й окреслення головного завдання для студентів; 2) сприйняття та осмислення інформації, що пролунала; 3) виконання завдань, які виявляють рівень розуміння почутого тексту; 4) висновки щодо почутого: усні дискусії та письмовий аналіз. Створюючи чи добираючи подкаст, розробляючи до нього комплекс завдань, спрямований на формування й удосконалення аудитивних умінь, викладач повинен брати до уваги його тематичну складність та ймовірні вимовні, лексико-граматичні, соціокультурні труднощі для певного рівня володіння українською мовою інофонами.

Крім того, подкаст як технічний носій інформації може активно застосовуватися в умовах дистанційного навчання, що активізувалося у зв'язку з останніми глобальними подіями у світі – загальним суворим карантинном та неможливістю використовувати форми традиційного навчання.

Перспективним видається створення серії навчальних подкастів із лексико-граматичними та комунікативними завданнями відповідно до «Програм з української мови як іноземної (рівні А1-С1) з можливістю їх використання під час вивчення «Практичного курсу української мови» у межах бакалаврської освітньо-професійної програми «Українська мова та переклад (для іноземців)».

Бібліографія

- Бігич, О. Б. (2013). *Методика навчання іноземних мов і культур: Теорія і практика*. За заг. ред. С. Ю. Ніколаєвої. Київ: Ленвіт.
- Василенко, Н. (2008). *Формування орфоепічних умінь і навичок з української мови у арабськомовних студентів*: автореф. дис. ... канд. пед. наук. Київ: Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова.
- Луцан, Н., Федорова, О. (2015). Інтернет-ресурси як засіб формування аудитивних умінь української мови у іноземних слухачів підготовчого відділення. *Scientific Journal «ScienceRise». Педагогічні науки*, 6/1 (11), 64-67. Отримано з http://nbuv.gov.ua/UJRN/text_2015_6%281%29__1 (дата звернення: 15.03.2020).

- Ніколаєва, Н. С., Шевченко М. В. та ін. (2015). *Програма з української мови як іноземної: II середній рівень (B2)*. Київ: КНУ ім. Тараса Шевченка.
- Семотюк, О. (2013). Особливості застосування аудіювання у процесі вивчення української мови як іноземної. *Обрії*, 1 (36), 98-100.
- Федорова, О. (2016). *Формування аудитивних умінь іноземних слухачів підготовчого відділення у процесі навчання української мови*: автореф. дис. ... канд. пед. наук. Херсон: Херсон. держ. ун-т.
- Шевченко, М., Мірошніченко, О. (2018). Формування аудитивної компетентності в інофонів на початковому етапі вивчення української мови. *IX Міжнародний конгрес україністів. Мовознавство: зб. наук. статей (до 100-річчя Національної академії наук України)*. (С. 187-196). Київ: НАН України, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського.

References

- Bihych, O. B. (2013). *Metodyka navchannya inozemnykh mov i kul'tur: Teoriya i praktyka*. Za zag. red. S. Yu. Nikolayevoyi. Kyiv: Lenvit.
- Vasylenko, N. (2008). *Formuvannya orfoepichnykh umin` i navychok z ukrayins`koyi movy` u arabs`komovny`x studentiv*: avtoref. dys. ... kand. ped. nauk. Kyiv: Nacz. ped. un-t im. M. P. Dragomanova.
- Lucan, N., Fedorova, O. (2015). Internet-resursy jak zasib formuvannya audytyvnyh umin ukrainskoi movy u inozemnyh sluhachiv pidgotovchogo viddilennya. *Scientific Journal «ScienceRise». Pedagogical Science*, 6 (1). 64-67. Retrieved march 15, 2020, from http://nbuv.gov.ua/UJRN/text_2015_6%281%29_1.
- Nikolayeva, N. S., Shevchenko, M.V. (2015). *Prohrama z ukrayinskoyi movy yak inozemnoyi: II seredniy riven' (B2)*. Kyiv: KNU im. Tarasa Shevchenka.
- Semotyuk, O. (2013). Osoblyvosti zastosuvannya audiyvannia u procesi vyvchennia ukrainskoi movy yak inozemnoyi. *Obriyi*, 1 (36), 98-100.
- Fedorova, O. (2016). *Formuvannya audytyvnyh umin inozemnyh sluhachiv pidgotovchogo viddilennya u procesi navchannya ukrainskoi movy*: avtoref. dys. ... kand. ped. nauk. Kherson: Kherson. derzh. un-t.
- Shevchenko, M., Miroshnychenko, O. (2018). Fotmuvannia audytyvnoi kompetentnosti v inofoniv na pochatkovomu etapi vyvchennia ukrainskoi movy. *IX Mizhnarodnyi Congres Ukrainistiv. Movoznavstvo: zb. nauk. statej (do 100-richcha Nacionalnoi akademii nauk Ukrainy)*. (Pp. 187-196). Kyiv: NAN Ukrainy, IMFE im. M. T. Ryl'skogo.

Резюме

Шевченко Мирослава

ПОДКАСТ ЯК ЕФЕКТИВНА ТЕХНОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ АУДИТИВНИХ УМІНЬ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Постановка проблеми. Навчально-методичний потенціал новітніх технологій, зокрема й технологія подкастингу, поки не знайшов відображення і належного застосування в царині методики викладання української мови як іноземної і потребує докладного аналізу з подальшим лінгводидактичним описом.

Мета статті: обґрунтування доцільності використання технологій подкасту для формування в іноземних студентів аудитивних умінь у загальному контексті вмотивованості оволодіння українською мовою. Основні завдання:

створити серію конкретних подкастів й описати алгоритми роботи з ними; визначити переваги цієї технології.

Методи дослідження: *теоретичні* – аналіз науково-методичної літератури з питань навчання іншомовного аудіювання; вивчення, систематизація та узагальнення попереднього методичного досвіду; моделювання навчального процесу в іншомовній аудиторії; та *емпіричні*: спостереження за процесом аудіювання; дискусії; аналіз виконаних усних та письмових завдань іноземних студентів; перевірка аудитивних умінь та їх розвитку; експерименту.

Основні результати дослідження. У статті був описаний алгоритм роботи з подкастами в іноземній аудиторії. Прикладом слугував аудіотекст, який входить до серії навчальних подкастів, розроблених українськими магістрантами для прослуховування інофонами. Подкаст виконаний з урахуванням вимог до аудитивних умінь інофонів на рівні володіння мовою (B2). Навчальний подкаст став своєрідним тренувальним майданчиком для подальшого перегляду відео та ознайомлення з автентичним звуковим текстом, який містив розмовні та сленгові елементи. Послідовність представлення звукових текстів надала інофонам можливість розвивати здогад, оскільки нова інформація надходила поступово, невеликими частинами (від простішого до більш складного тексту). Залучення аудіотексту з відео, з одного боку, повинно було підтримати інтерес до предмета вивчення завдяки його інформаційній актуальності, а з іншого – «адаптувати» їх до більш швидкого телевізійного мовлення.

Висновки і перспективи. Аудіювання на певних заняттях з навчання української мови на основному етапі є провідним видом мовленнєвої діяльності, виступаючи одночасно засобом навчання говоріння, читання та письма. Подкасти, як особливий тип різножанрових аудіотекстів, дає змогу викладачам та студентам розв'язувати комплексні завдання навчання іноземної мови відповідно до робочих програм мовних дисциплін. Перспективним видається створення серії навчальних подкастів із лексико-граматичними та комунікативними завданнями відповідно до «Програм з української мови як іноземної (рівні A1-C1) з можливістю їх використання під час вивчення «Практичного курсу української мови» у межах бакалаврської освітньо-професійної програми «Українська мова та переклад (для іноземців)».

Ключові слова: аудитивні уміння, технологія подкасту, українська мова як іноземна.

Abstract

Shevchenko Myroslava

PODCAST AS EFFICIENT TECHNOLOGY FOR FORMING AUDITIVE SKILLS IN THE PROCESS OF TEACHING UKRAINIAN LANGUAGE TO FOREIGN STUDENTS

Background. Educational and methodic potential of modern technologies, in particular podcasting, is still not presented and respectively used within the methods of teaching Ukrainian as a foreign language and needs to be carefully analyzed with the following linguodidactical description.

Purpose: argumentation of practicability to use the podcasting technology for forming auditive skills in the general context of motivated acquiring Ukrainian language by foreign students.

Main tasks: to create series of certain podcasts and describe algorithm of work with them; to define advantages of this technology.

Methods: *theoretical* – analysis of academic and methodic literature about teaching foreign language listening; research, systematization and generalization of previous methodic experience; modelling of teaching process for foreign audience; and *empirical* – observation of listening process; discussions; analysis of verbal and written tasks fulfilled by foreign students; testing of auditive skills and their development; experiment.

Results. The article describes the algorithm of work with podcasts in foreign audience. As an example an audiotext included in the series of educational podcasts, created by Ukrainian magister students was used for listening by foreigners. The podcast was created with respect to requirements to auditive skills of foreigners on language proficiency level (B2). The educational podcast became a particular training site for further watching a video and getting acquainted with an authentic phonic text containing colloquial and slang elements. The sequence of phonic texts presented to foreigners made it possible to develop a guess as new information was given subsequently in small pieces (from simpler to more difficult text). Using audiotext with video, from one side, should keep interest to subject matter thanks to its informational applicability and, from other side, “adapt” them to quicker television speaking.

Discussion. Listening in certain lessons of Ukrainian at advanced level is a leading type of language activity being simultaneously a tool for learning to speak, read and write. Podcasts as a special type of audiotexts of different styles let teachers and students solve complex tasks of teaching and learning foreign language in compliance with work programs for language courses of study. It seems to be future-oriented to create series of educational podcasts with lexical, grammar and communication tasks within «Program of Ukrainian as Foreign Language (levels A1-C1)», with a possibility to use them while «Practical Course of Ukrainian Language» under Bachelor educational and professional program «Ukrainian Language and Translation (for Foreigners)».

Keywords: auditive skills, podcast technology, Ukrainian language.

Відомості про автора

Шевченко Мирослава, кандидат філологічних наук, доцент, Київський національний університет імені Тараса Шевченка (Україна, Інститут філології, доцент), e-mail: mirvik@bigmir.net

Shevchenko Myroslava, PhD, Associate Professor, Taras Shevchenko National University of Kyiv (Ukraine, Institute of Philology, Associate Professor), e-mail: mirvik@bigmir.net

ORCID 0000-0002-7659-4007

Надійшла до редакції 21 квітня 2020 року
Прийнято до друку 17 червня 2020 року